

Stichting Boerderijschool Jaarverslag 2018

Voorwoord

Stichting Boerderijschool wil, via het leren in het echte leven in de authentieke omgeving van een boerderij met de agrariërs als vakmensen, jonge mensen en hun opvoeders weer in direct contact brengen met de duurzame landbouw, natuur & landschap en voedsel.

Op de Boerderijschool gaan kinderen een sterke verbinding aan met het land en het landschap om hun stad of dorp. De kracht en vitaliteit van de landbouw wordt ingezet voor de toekomst van onze samenleving. Kinderen raken door het leren en werken op de boerderij niet alleen meer verbonden met zichzelf, de anderen en de natuur, ook wordt een duurzame verbinding tot stand gebracht tussen een school en een agrarische onderneming, tussen verschillende leefwerelden (jong en oud, allochtoon en autochtoon, boer en burger, producent en consument)

Eens per jaar kijken we graag terug naar wat we in gang hebben gezet. We gaan in op een aantal initiatieven en projecten die wij afgelopen jaar hebben opgepakt en begeleid. We doen dit kort en bondig. We gaan in 2019 weer met vertrouwen verder met het aanpakken van nieuwe uitdagingen.

Jaap Meijer, voorzitter

Inleiding

Stichting Boerderijschool verzorgt diverse programma's voor intensieve boerderijeducatie. Kenmerkend voor alle programma's is dat kinderen van een basisschool gedurende een jaar met hun klas of in een speciale groep gaan leren en werken op een nabijgelegen boerderij. Door de herhaling en het ritme in de boerderijwerkzaamheden ontstaat een verdieping van de (leer)ervaringen. Het gaat om levend leren op de boerderij: de kinderen leren op de boerderij vanuit de directe praktijk en op school worden de ervaringen verwerkt en verbonden met de lesstof. Het boerderijonderwijs is verankerd in het leerplan van de school.

De programma's zijn:

1. Boerderijschool: Kinderen uit het (s)bo gaan 13 tot 20 dagdelen met hun klas of groep leren en werken op een nabijgelegen boerderij. (ca. 4560 leerlingen)
2. Boerderijatelier: Kinderen uit het (s)bo gaan 5 dagdelen met hun klas of groep leren en werken op een nabijgelegen boerderij. (ca. 2250 leerlingen)
3. Interventieklass: een klein select groepje leerlingen van een school gaan leren en werken op een nabijgelegen boerderij met als doel voorkomen van schooluitval. (ca. 50 leerlingen)
4. Groene gezonde gemeenschappen: kinderen uit het (s)bo in aandachtswijken gaan 5 dagdelen met hun klas of groep leren en werken op een nabijgelegen boerderij; ouders en verzorgers van de kinderen krijgen een eigen boerderijprogramma op maat. (ca. 140 leerlingen en 70 ouders)

Stichting Boerderijschool heeft in 2018 de volgende initiatieven en projecten ontwikkeld en uitgevoerd:

1. Begeleiding Boerderijschool (Leidse Ommelanden, Amsterdam en Deventer)
2. Ontwikkelpilot Bronckhorst: Intensieve Boerderijeducatie op biologische landbouwbedrijven voor kleine basisscholen
3. Boerderijateliers in Gemeente Duiven
4. Preventie schooluitval
5. Groene Gezonde Gemeenschappen
6. Programma Jong Leren Eten

Activiteiten stichting Boerderijschool 2018

De activiteiten worden kort toegelicht.

1. Begeleiding Boerderijschool

Stichting Boerderijschool begeleidt de samenwerking tussen school en boerderij en de verankering in het leerplan van de school.

Leidse Ommelanden

In regio Leidse Ommelanden zet stichting Boerderijschool zich in voor een duurzame financiering uit publieke en private middelen.

Amsterdam

In 2017 is de eerste boerderijschool in Amsterdam gestart en is een school naar een boerderij in de Ouderkerk a/d Amstel geweest. In 2018 heeft opschaling plaats gevonden en zijn 2 nieuwe scholen een boerderijschool gestart.

Boerderijschool Deventer

Met een school uit Deventer is een project gestart voor een doorgaande leerlijn op de boerderij. Alle klassen zijn minimaal 5 dagdelen naar de boerderij geweest. Ook heeft groep 8 de eindmusical op de boerderij gehouden en zijn alle ouders tijdens de boerderijperiode van hun kind 1x op de boerderij uitgenodigd voor een presentatie en rondleiding. Daarmee is in één jaar tijd een stevige verbinding tussen school en boerderij gelegd.

2. Ontwikkelpilot Intensieve Boerderijeducatie op biologische landbouwbedrijven voor kleine basisscholen

Drie basisscholen in gemeente Bronckhorst hebben hieraan deelgenomen. Zij zijn naar biologische landbouwbedrijven geweest. Vanuit de praktijk is een nieuwe variant van het onderwijsconcept Boerderijschool ontwikkeld, waarbij combinatieklassen meerdere jaren boerderijateliers van 5 dagdelen op de boerderij hebben.

3. Boerderijateliers in Gemeente Duiven

In 2018 hebben scholen in gemeente Duiven weer deelgenomen aan semi- intensieve Boerderijeducatie (5 dagdelen). De boerderijateliers zijn financieel ondersteund door de gemeente.

4. Preventie schooluitval

Stichting Boerderijschool heeft in 2016 met een Cluster 4 school uit Arnhem een pilot preventie schooluitval uitgevoerd. De school heeft te maken met een verzwaring van de doelgroep. Een aantal leerlingen heeft intensievere begeleiding nodig om zich op een positieve manier te kunnen ontwikkelen en om continuïteit in de schoolgang te bewerkstelligen. De ervaringen zijn heel positief. Leerlingen kunnen op de Boerderijschool op een andere manier aan hun doelen werken. School en boerderij zijn tweede jaar door stichting Boerderijschool begeleid en gaan samen met dit initiatief verder.

Stichting Boerderijschool wil een ontwikkelpilot in regio Zutphen starten voor preventie schooluitval en voor de problematiek van de zgn. thuiszitters in het primair onderwijs en heeft in 2018 inspanningen gedaan om de financiering en inhoudelijke programmering rond te krijgen. Dit is deels gelukt en vraagt de 1^e helft van 2019 nog aandacht. Inzet is een interventieklas op de boerderij voor leerlingen van verschillende reguliere basisscholen en voor thuiszitters.

5. Groene Gezonde Gemeenschappen

Stichting Boerderijschool heeft in een project in regio Den Haag het programma Groene Gezonde Gemeenschappen ontwikkeld voor buurten die zich kenmerken door een grote diversiteit aan bevolkingsgroepen. De stedelijke uitdagingen en zorgen over ontwikkelingen op het gebied van gezonde voeding, armoede, onderwijs, sociale cohesie en culturele integratie vormden de drijfveer om initiatieven te ontwikkelen voor deze groepen (kinderen, jongeren en hun opvoeders) uit aandachtswijken. De ervaringen zijn heel positief geweest. De belangstelling van organisaties om samen te werken is groot. Stichting Boerderijschool wil het programma Groene Gezonde Gemeenschappen in 2019 in deze regio continueren.

6. Programma Jong Leren Eten

Stichting Boerderijschool heeft eind 2018 een opdracht van RVO gekregen om de Boerderijschool aan te haken aan het programma Jong Leren Eten. Jong Leren Eten is een programma waarin rijk, provincies, onderwijs en maatschappelijke organisaties samenwerken. In de periode 2017 t/m 2020 willen zij kinderen en jongeren meer structureel in aanraking laten komen met informatie en activiteiten over voedsel. Met als uiteindelijk doel dat kinderen en jongeren leren om gezonde én duurzame keuzes te maken. Doel van de opdracht is de Boerderijschool, als uitgebreide en structurele variant van boerderijeducatie, te verbinden aan het programma Jong Leren Eten. Tevens zal de educatieve aanpak van de Boerderijschool ingebracht worden in het kwaliteitstraject van het RIVM, Centrum Gezond leven. Daarnaast zal stichting Boerderijschool een brochure publiceren met evidence-based indicaties voor de effectiviteit van het levend leren op de Boerderijschool.

Stichting Boerderijschool
Zutphen, juni 2019

www.Boerderijschool.nl